

**Administratieve Commissie ter regeling
van dearbeidsrelatie (CAR) –
Nederlandstalige kamer** Administratief
Centrum Kruidtuin - Finance Tower
Kruidtuinlaan 50 bus 135, 1000 Brussel

Dossier nr: 235

Verzoekende partij:

- Dhr. X
- Dhr. Y

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie
--

De artikelen 329 en 338, § 1 van de programmawet (I) van 27 december 2006 (hierna de Arbeidsrelatiewet) bepalen dat de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van dearbeidsrelatie tot taak hebben beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie.

Het koninklijk besluit van 11 februari 2013 regelt de samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie.

Dhr. X en dhr. Y dienden op 26 januari beiden een aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie in. Er werden twee afzonderlijke aanvraagformulieren ingediend. Er werden bij de aanvraagformulieren geen verdere stukken gevoegd.

Op 3 februari 2022 vroeg de Administratieve Commissie een kopij van huidige arbeidsovereenkomst, alsook een eventueel ontwerp van aannemingsovereenkomst voor de vernieuwde arbeidsrelatie. Op 4 februari 2022 werd een kopij van de arbeidsovereenkomst metaddendum overgemaakt. De partijen deelden mee dat er nog geen ontwerp van aannemingsovereenkomst werd opgemaakt en dat zij de beslissing van de Commissie afwachten.

Op 14 maart 2022 werden bijkomende inlichtingen gevraagd aan dhr. X en aan dhr. Y. De Commissie ontving die respectievelijk op 1 april 2022 en op 22 maart 2022.

De aanvragers verklaren dat de bevoegde instellingen van sociale zekerheid geen onderzoek voeren naar de aard van hun arbeidsrelatie. Zij verklaren ook dat er hieromtrent geen strafrechtelijk onderzoek en geen procedure bij de arbeidsrechtbank wordt gevoerd. De Commissie kan hun aanvraag dus behandelen (art. 338, §3 Arbeidsrelatiewet).

Beoordeling door de Commissie

1.- De heer Y trad op 1 september 2016 als werknemer voltijds in dienst bij BVBA Z. De heer Y staat als bediende in voor het verkopen van brillen en contactlenzen, het uitvoeren van oogonderzoeken, het aanmeten van contactlenzen, e.d.m.

De heer Y wil die activiteiten verderzetten als zelfstandig opticien via een vennootschap. De werkgever wil uitsluitel hebben over het feit dat de heer Y al dan niet als schijnzelfstandige kan worden beschouwd, zeker indien hij slechts voor één opdrachtgever (BVBA Z) zou werken. Daarom dienden zij samen een aanvraag in.

2.- De Commissie wijst er eerst en vooral op dat enkel een natuurlijke persoon de hoedanigheid van werknemer of zelfstandige kan hebben, en zich in een arbeidsrelatie kan bevinden.

Wanneer een vennootschap prestaties levert voor een andere vennootschap, dan is er in beginsel geen sprake van een arbeidsrelatie. Deze kan bijgevolg ook niet gekwalificeerd worden als een arbeidsovereenkomst, tenzij zou blijken dat er sprake is van veinzing (simulatie) (zie ter illustratie: Arbeidshof Brussel 26 september 2008, *JTT* 2008, 468). Er is sprake van veinzing wanneer de werkelijke wil er eigenlijk in bestaat om een rechtstreekse contractuele relatie tot stand te brengen met een natuurlijk persoon in plaats van met een vennootschap, en deze natuurlijk persoon de vennootschap slechts aanwendt als "scherm" om dit te verhullen.

De Commissie is slechts bevoegd om zich uit te spreken over de kwalificatie van een arbeidsrelatie (zie artikel 338, §1, samen gelezen met artikel 328,5° van de Arbeidsrelatieswet). De Commissie is niet bevoegd om te oordelen over de kwalificatie van een overeenkomst tussentwee vennootschappen, maar houdt bij zijn beoordeling wel rekening met de werkelijke bedoeling(en) van de partijen. Indien de intentie van de partijen er in werkelijkheid in bestaat een natuurlijk persoon arbeid te laten verrichten voor een andere partij, dan valt het binnen de bevoegdheid van de Commissie om deze arbeidsrelatie nader te kwalificeren.

3.- De Commissie stelt vast dat de heer Y aangeeft dat hij een vennootschap zal oprichten, maar dat hij dit voorlopig nog niet heeft gedaan, omdat hij de beslissing van de Commissie afwacht. Er kan dus met zekerheid worden gesteld dat de heer Y op dit ogenblik geen activiteiten uitvoert via een eigen vennootschap. De beoogde ondernemingsactiviteit werd nog niet aangevat.

Volgens de gegevens die voorliggen, blijkt de enige concrete, potentiële opdrachtgever BVBA Z te zijn, ook al geeft de heer Y aan dat hij voor andere opdrachtgevers wil of zal kunnen werken.

Ook al sluit de heer Y niet uit dat hij op termijn werknemers zal kunnen inschakelen, hij geeft ook aan dat het de bedoeling is dat hij zijn persoonlijke expertise ter beschikking stelt aan zijn opdrachtgever(s), zodat hij zich niet zal kunnen laten vervangen in de uitvoering van zijn taken. De heer X antwoordde namens BVBA Z dat het van hun zijde helemaal niet de bedoeling is dat een andere persoon de heer Y zou vertegenwoordigen. Zij wensen de taken dus uitgevoerd te zien door de heer Y zelf, en niemand anders.

Uit die antwoorden komt voldoende naar voor dat de werkelijke bedoeling van de

partijen er in feite in bestaat de bestaande arbeidsrelatie, die een *intuitu personae* karakter heeft, gewoon verder te zetten. Ook de eventuele nieuwe samenwerking die wordt overwogen, zal datzelfde *intuitu personae*-karakter hebben. De Commissie is bijgevolg van oordeel dat de situatie zoals de partijen die schetsen, wijst op een zuiver instrumenteel gebruik van de vennootschapsvorm, terwijl de werkelijke bedoeling bestaat in het (opnieuw) aangaan van een arbeidsrelatie.

De Commissie acht zich derhalve bevoegd om de aard van de beoogde arbeidsrelatie verder te onderzoeken.

4.- De Commissie merkt op dat de partijen vrij de aard van hun arbeidsrelatie kunnen kiezen, evenwel:

- zonder de openbare orde, de goede zeden en de dwingende wetten te kunnen overtreden;
- met dien verstande dat de effectieve uitvoering van de overeenkomst moet overeenkomen met de aard van de arbeidsrelatie. Er moet voorrang worden gegeven aan de kwalificatie die uit de feitelijke uitoefening blijkt indien deze de door de partijen gekozen juridische kwalificatie uitsluit.

(art. 331 Arbeidsrelatiewet)

Een werkgever en een werknemer kunnen na het beëindigen van een arbeidsovereenkomst, een nieuwe arbeidsrelatie aangaan onder vorm van een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst. Dit veronderstelt evenwel dat de werkelijke bedoeling er effectief in bestaat dat de voormalige werknemer vanaf dan als zelfstandige aan de slag zal gaan. Dit moet ook blijken uit de wijze waarop (vanaf dan) uitvoering wordt gegeven aan de arbeidsrelatie.

De elementen die eigen waren aan de gezagsverhouding tussen de werkgever en de werknemer, kunnen niet overgenomen worden en mogen niet aanwezig zijn in de samenwerking op zelfstandige basis. Het gaat met name om de kenmerkende elementen op gebied van organisatie van de arbeid en van de arbeidstijd, alsook op gebied van de controle hierop. Het bovenstaande sluit evenwel niet uit dat elementen die niet kenmerkend zijn voor een gezagsverhouding zowel in de uitvoering van de arbeidsovereenkomst als in de uitvoering van de zelfstandige samenwerkingsovereenkomst aanwezig kunnen zijn en blijven.

Het verlengen of vernieuwen van een bestaande arbeidsrelatie door na een arbeidsovereenkomst een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst aan te gaan, zonder dat bij de uitvoering van de arbeidsrelatie de onderlinge verhouding tussen de partijen juridisch en/of feitelijk wijzigt, en dus eigenlijk gewoon met de bedoeling om aan de dwingende gevolgen van de sociale wetgeving te ontsnappen, komt neer op veinzing (simulatie) van een zelfstandige samenwerking.

5.- De Commissie is van oordeel dat de partijen onvoldoende elementen naar voor brengen die erop wijzen dat de wijze waarop uitvoering zal worden gegeven aan de vernieuwde arbeidsrelatie wezenlijk anders is dan de wijze waarop de heer Y thans uitvoering geeft aan zijn arbeidsovereenkomst. Zo stelt de Commissie vast dat:

- Hij dezelfde taken zal (blijven) uitvoeren, die hij ook als werknemer met een zekere autonomie kan uitvoeren;

- Hij die taken zal (blijven) uitvoeren op dezelfde arbeidsplaats, naast en samen met de andere werknemers van BVBA Z, en ook in directe aanwezigheid van zijn opdrachtgever;
- Hij die taken zal (blijven) uitvoeren met het arbeidsmateriaal dat hem door BVBA Z ter beschikking wordt gesteld.

Uiteindelijk geeft de heer Y zelf aan dat het in feite erop neerkomt dat hij zal worden "ingehuurd", wat onmiskenbaar neerkomt op het ter beschikking stellen van zijn arbeidskracht (vergelijk met het inhuren van uitzendkrachten).

Het enige reële verschil dat de partijen voorzien, behoudens een mogelijke wijziging van het verloningssysteem, betreft een gewijzigde regeling inzake arbeidstijd, die erop zou neerkomen dat er wordt afgesproken wanneer de heer Y ondersteuning komt bieden in de zaak. De loutere vrijheid om een opdracht te aanvaarden of niet, volstaat echter niet om te stellen dat de heer Y daadwerkelijk zelfstandig zal zijn. Het is ook vereist dat hij effectief vrij is in de organisatie van zijn arbeid eens hij de opdracht heeft aanvaard (cf. Cass. 18 oktober 2010, *Arr. Cass.* 2010, 2532). Zoals hierboven aangehaald, wijst niets erop dat de heer Y effectief een volledige vrijheid zal hebben in de organisatie van zijn werk, te meer hij zal werken in de handelszaak van zijn opdrachtgever, samen met de werknemers van zijn opdrachtgever, en in deregulering ook in aanwezigheid van zijn opdrachtgever. Al die elementen wijzen erop dat de uitvoering van zijn taken, niettegenstaande de autonomie die hij geniet, van dichtbij zal worden opgevolgd door de opdrachtgever. Dit wijst op (de verderzetting van) een gezagsverhouding, die onverzoenbaar is met een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst.

Beslissing van de Commissie

De **Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie**, samengesteld uit:

- De heer Koen Nevens, voorzitter
- Mevrouw Pascale Mylemans, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Beleidsondersteuning en -coördinatie, vast lid
- De heer Sven Vanhuyse als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen, vast lid
- De heer Claudio Vandernickt, als vertegenwoordiger van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, plaatsvervangend lid
- Mevrouw Marleen Druart, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, plaatsvervangend lid

beslist, na deelname aan de elektronische zitting van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer,

bij meerderheid van stemmen,

dat de voorgenomen arbeidsrelatie tussen BVBA Z en de heer Y, al dan niet via tussenschakeling van een eigen vennootschap, gekwalificeerd moet worden als een arbeidsovereenkomst, en niet als een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst.

Aldus uitgesproken ter elektronische zitting van 28 april 2022.

De voorzitter,
Koen Nevens

Artikel 338, §4 van de Programmawet (I) van 27 december 2006 stelt: «Deze beslissing is bindend voor de instellingen die in de administratieve commissie vertegenwoordigd zijn evenals voor de sociaalverzekeringsfondsen bedoeld in artikel 20 van het koninklijk besluit nr38, behalve 1° wanneer de voorwaarden betreffende de uitvoering van de arbeidsrelatie en waarop de beslissing werd gegrond, gewijzigd worden. In dit geval heeft de intrekking van de beslissing uitwerking vanaf de dag van de wijziging van deze voorwaarden; 2° wanneer blijkt dat de elementen betreffende de kwalificatie van de arbeidsrelatie die door de partijen werden verschaft op een onvolledige of onjuiste wijze werden verschaft. In dat geval wordt de beslissing geacht nooit te hebben bestaan. De instellingen van sociale zekerheid blijven er dus toe gemachtigd over te gaan tot een controle van het behoud van de elementen die de beslissing van de administratieve kamer hebben gegrond. In de gevallen voorzien bij artikel 338, §2, tweede en derde lid, zijnde de beslissingen genomen op initiatief van een enkele partij van de arbeidsrelatie, worden deze beslissingen van kracht voor een periode van drie jaar. Er kan door de partijen binnen de maand die volgt op de kennisgeving van de beslissing bij aangetekend schrijven, bij de arbeidsrechtbank van de plaats van de aanvrager(s) beroep worden aangetekend door het uitbrengen van een dagvaarding of door het neerleggen ter griffie van een tegensprekelijk verzoekschrift (art. 704, §1 Ger. W.) lastens de Belgische Staat (FOD Sociale Zekerheid). Het voorwerp van het beroep moet daarbij worden vermeld. Indien geen enkel beroep wordt aangetekend, wordt de beslissing definitief.»